

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

KLASA 22 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. MARTA 1924

PATENTNI SPIS BR. 1779.

Consortium für elektrochemische Industrie, G. m. b. H. München.

Postupak za spravljanje smole, jednake prirodnom šelaku.

Prijava od 10. avgusta 1922.

Važi od 1. maja 1923.

Pravo prvenstva od 27. avgusta 1921. (Nemačka).

Kako se prije pokazalo, uspije se iz aldehidova dobiti visokovaljane smole. One se daju preraditi na isti način kao na pr. kopali u uljaste lakove i t. d., mogu se opet upotrebiti u izolacione svrhe, za fabrikaciju pečatne smole i t. d., i daju visokovredna politurna i matirajuća sreslva, jednakovredna rastopinama naravnog šelaka. Što ih još jedino čini različitima u svojim srestvima od natavnog šelaka, jest njihova netopivost u vodenastim rastopinama boraksa i sode. Upravo topivost u ovim srestvima je osobito karakteristična za naravni šelak i upravo ovo svojstvo otvara mu dalekosežnu upotrebu za apreture i t. d., koja je do sada bila zatvorena aldehidnim smolama.

Iznenadno se je ustanovilo, da se može doći do produkata, koji pokazuju i ovu karakterističnu topivost naravnog šelaka, ako se aldehidove smole podvrgnu oksidirajućem preradjivanju. Da li su ovi novi proizvodi identični sa naravnim šelakom, da li se ovde radi o sintezi naravnog šelaka, neka ostane neřešeno.

Aldehidove se smole mogu podvrći oksidirajućem preradjivanju u rastaljenom stanju ili svršishodno rastopljene u podesnoj tekućini ili u danom slučaju i suspendirane. Oksidacioni postupak može se pospešiti katalizatorima. Oksidirajuće preradjivanje ima kao daljnje povoljno delovanje za posledicu bledjenje i stvaranje smole.

Primer 1.

10 delova aldehidove smole rastope se u 100 delova ledenog sirčeta i kroz ovu se rastopinu dulje vremena vodi ozonizovani kiseonik. Pri tome postane prvotna tamno obojena rastolina svella. Dodatkom vode staloži se rastopljena smola.

Tako dobivena smola je topiva u vodenastoj rastolini boraksa i u vodenastoj rastolini sode isto tako kao naravni šelak i može se direktno ili u danom slučaju čim se podvrgne procesu stvaranja, upotrebiti za prigotavljanje apretirajućih sredstava, hladno politirajućih tinti, naravski ali takodje u druge svrhe upotrebe. Može se takodje još jedanput slojiti i primerice izvaljati u šelakove listice, običajne u trgovini.

Primer 2.

U rastopinu od 20 delova aldehidove smole u 100 delova ledenog sirčeta, kojoj se je dodalo 0.02 dela manganovog acetata uvodi se kiseonik kroz više sati tresući istovremeno. Izrada nastaje po primeru 1.

Primer 3.

U suspenziji od 10 delova aldehidove smole u 50 delova vode uvodi se dulje vremena kiseonik iza dodatka od 0.01 gr. permanganata. Dobiveni proizvod odvoji se od vode i može se, kako je gore navedeno, dalje preradjivati.

20 gr natrijum-acetata krist. i dopuniti vodom do 1 kilograma.

5) *Rastvor za natapanje:*

27 gr 4-brom-3-toluidida 2-3-oksi-naftoe kis.
60 gr natrijum-hidroksida 22° Bé
ključala voda
20 gr para-sapuna PN i dopuniti do 1 litra.

Boja za štampanje:

18,6 gr 4-brom-2-toluidina
26 gr hlorovodonične kis. 22° Bé
170 gr vrele vode
150 gr leda
7 gr natrijum-nitrita
50 gr vode
500 gr traganta 6% i pre upotrebe dodati
20 gr natrijum-acetata krist. i dopuniti vodom do 1 kilograma.

6) *Rastvor za natapanje kao kod 5)*

Boja za štampanje:

14,1 gr 5-hlor-2-toluidina
26 gr hlorovodonične kis. 22° Bé
170 gr vrele vode
150 gr leda
7 gr natrijum-nitrita
50 gr vode
500 gr traganta 6% i pre upotrebe dodati
20 gr natrijum-acetata krist. i dopuniti vodom do 1 kilograma.

Pamučna tkanina prepariše se gore pomenutim rastvorom za natapanje, suši se, pa se zatim štampa bojama za štampanje.

Patentni zahtev:

Postupak za spravljanje aco-boja, naznačen time, što se proizvoljna diaco-jedinjenja kombinuju sa 4-hlor-3-toluididom ili sa 4-brom-3-toluididom 2-3-oksi-naftoe kiseline.